

(فرآوری مجدد تجهیزات پزشکی)

تجهیزات پزشکی از نظر خطر عفونت و ایمنی برای بیماران به گروه های مختلف کم خطر تا دارای خطر خیلی زیاد تقسیم بندی می شوند.

نکته مهم این است که فرآوری مجدد وسایل و تجهیزات پزشکی شامل همه گروه های ذکر شده نیست و اقلام موجود در گروه های پرخطر و بحرانی (به جز اقلام فلزی) را شامل نمی شود.

استفاده مجدد از وسایل یکبارمصرف پزشکی می بایست در چهارچوب مقررات و ضوابط مربوطه انجام شود تا باعث به خطر افتادن ایمنی بیماران نشود و مشکلاتی برای تیم درمانی ایجاد ننماید.

استفاده مجدد از وسایل یکبارمصرف پزشکی سابقه بیش از 40 سال را در دنیا دارد و در بسیاری از کشورها در چند دهه گذشته عملی مرسوم بوده است. با پیشرفت تکنولوژی و تولید وسایل پزشکی و به منظور کاهش خطر عفونت های ناشی از مراقبت های بهداشتی-درمانی، وسایل یکبارمصرف (single use only – Disposable) بسیاری تولید و جایگزین وسایل چندبارمصرف (Reusable – Reuse) شده است.

در بعضی از موارد هزینه ای زیاد و عواقب ناشی از تجهیزات پزشکی یکبارمصرف منجر به آن شده است که به استفاده از وسایل چندبار مصرف (Reusable) روی آورده شود.

با پیشرفت های تکنولوژی در صنعت پلیمر و پلاستیک و صنعت تولید دستگاه های استریلیزاسیون، شرکت های تولیدی تجهیزات پزشکی، به دنبال تولید و جایگزینی وسایل چندبارمصرف در حوزه تجهیزات پزشکی می باشند.

با توجه به مشکلات متعدد از جمله هزینه های بالای تجهیزات یکبارمصرف پزشکی، وجود وسایل چندبارمصرف مشابه در بازار، مشکلات زیست محیطی، تولید زباله های بیمارستانی، شرایط مالی بیماران، شرایط اقتصادی کشور ها و ... فرآوری مجدد وسایل و تجهیزات پزشکی اجتناب ناپذیر به نظر می رسد.

با توجه به شرایط مذکور در ایران نیز دستورالعمل فرآوری ایمن مجدد وسایل پزشکی به شماره 400/25734 مورخه 96/10/20 در همین راستا به دانشگاه ها ابلاغ شده است. البته قبل از صدور این دستورالعمل در بیمارستان ها و مراکز درمانی فرآوری مجدد تجهیزات پزشکی صورت می گرفته است و این دستورالعمل در اصل جمع بندی دستورالعمل های صادره قبلی می باشد. صدور این دستورالعمل باعث بروز واکنش ها و چالش هایی برای حوزه بهداشت و درمان کشور شده است که در شرح کامل مقاله به طور کامل به آنها خواهیم پرداخت.

بعضی از چالش های فرآوری مجدد وسایل پزشکی

- وجود مخالفان فرآوری مجدد (گروه های پزشکی و غیرپزشکی)
- ملاحظات اخلاقی
- نگهداری و انبارش وسایل پس از فرآوری مجدد
- تبلیغات سوء بعضی از شرکت های تجهیزات پزشکی
- نبود بعضی از امکانات جهت فرآوری مجدد وسایل
- عدم دسترسی به شرکت های ثالث
- برداشت های متفاوت از بخشنامه و دستورالعمل فرآوری مجدد وسایل پزشکی
- اخذ رضایت از بیمار جهت استفاده از وسایل فرآوری مجدد شده
- کاهش کارآیی وسیله پس از چندبار استفاده و فرآوری مجدد
- عدم آگاهی کامل جهت فرآوری ایمن وسایل پزشکی
- و ...

راه کارها

1. نوشتن خط مشی فرآوری مجدد ایمن وسایل پزشکی
2. تشکیل کمیته فرآوری مجدد وسایل پزشکی (زیرگروه کمیته کنترل عفونت)
3. خرید وسایل با کیفیت بالا و قابل فرآوری مجدد
4. آماده سازی زیرساخت ها در مراکز درمانی جهت فرآوری مجدد وسایل
5. خرید بعضی از تجهیزات لازم (اتو کلاو پلاسما و ...) با کس مخصوص نگهداری و انبارش وسایل پس از فرآوری مجدد
6. تعیین لیست وسایل قابل فرآوری مجدد در هر بیمارستان
7. طرح دستورالعمل در کمیته کنترل عفونت دانشگاهی
8. و ...

Hp.shadmehr@outlook.com